

23/V/1982

EL LLENGUATGE

Al portador

D'un bon nombre de verbs es poden obtenir derivats per mitjà del sufix *-dor*: adjectius com *durador*, *enlluernador*, *animador*, *conciliador*, *embafador*, etc., o substantius com *caçador*, *pescador*, *corredor*, *tebador*, *predicador*, *governador*, etc., de designació personal, o bé com *mocador*, *carburador*, *tirador*, *agafador*, *obrador*, *rebedor*, *mirador*, etc., els quals designen coses (objectes, indrets, etc.). Adjectius com *durador*, *enlluernador*, etc., solen ésser definits amb les frases relatives (adjectives, és clar) «que dura», «que enlluerna», i noms de designació personal com *caçador* o *corredor* també amb frases relatives, però substantives, com «el qui caça», «el qui corre», definicions que, en molts casos, tant pel que fa als adjectius com als substantius, poden ésser usades en comptes —si es vol, com a alternativa— dels mots que defineixen. Podem dir, així, amb el mateix valor, *una imatge enlluernadora* i *una imatge que enlluerna*, *els pescadors de perles* o *els qui pesquen perles*.

Més d'un cop hem fet observar la freqüència —relativa, és clar— amb què la nostra llengua recorre a aquestes circumlocucions o designacions perifràstiques. Així, diríem més aviat *un vent que porta pluja* que no pas *un vent portador de pluja*. No hi ha dubte, però, que les designacions formades per un sol mot tenen, en general, unes possibilitats sintàctiques més àmplies i, en tot cas, és injustificat de manifestar una desconfiança sistemàtica envers aquestes designacions: no direm sempre *els qui pesquen* rebutjant *els pescadors*. Sembla, però, que hi ha qui rebutja realment *el portador* i prefereix *el qui porta*: hem vist, efectivament, molts talons bancaris estesos amb l'expressió *al qui el porti* (o *a qui ho porti*, etc.), en lloc de la més tradicional i consagrada per l'ús *al portador*, i fins i tot algú, ens diuen, advocaria per l'ús exclusiu d'aquelles expressions com si *al portador* fos una fórmula impròpia de la nostra llengua. Ja hem vist que aquesta afirmació no es pot sostenir gramaticalment, totes dues solucions són igualment vàlides. Però amb vista a fixar el nostre llenguatge administratiu és certament aconsellable una solució única, sens dubte *al portador*. La definició que el Fabra indica de *portador* la justifica plenament i, encara més, la Gran Enciclopèdia recull l'expressió *al portador*, com a terme de dret mercantil, que contraposa a la de *nominatiu* en els efectes públics o comercials.

Albert Jané